

Esipuhe

Taittavan toimitussihteerin ohjeita ja ongelmia

Tieteellisiä julkaisuja syntyy yhä kiihtyvällä tahdilla. Kansainvälisten arvioiden mukaan matkailun ja vapaa-ajan tieteellisten aikakausjulkaisujen määrä on ylittänyt jo sadan sarjan rajapyykin. Uusille julkaisuille lienee tarpeensa tai ainakin siltä tilanne näyttää Matkailututkimuksen toimituksen silmin. Kaikki hyväksytytkään artikkelit ja katsaukset eivät mahtuneet tähän numeroon, vaan osa ilmestyy vasta seuraavassa numerossa.

Jatkossa Matkailututkimus ilmestyy kahdesti vuodessa. Tämä palvelee erityisesti väitöskirjaa valmistelevia nuoria tutkijoita, jotka ovat tähän asti saattaneet joutua odottamaan kirjoituksensa ilmestymistä liian kauan. Matkailututkimus panostaa myös laatuun. Julkaistut artikkelit ovat asiantuntijatarkastettuja, ns. referoituja julkaisuja, millä varmistetaan ja vahvistetaan niiden tieteellinen taso.

Julkaisua arvioidaan myös ulkoisilla tekijöillä. Matkailututkimusta ei taita kirjapainoalan ammattilainen. Siitä huolimatta yritämme parantaa lopputulosta jokaisessa numerossa. Tässä työssä kirjoittajilla itsellään on erityisen tärkeä rooli.

Kirjoittaja noudattaa – tai välillä jättää noudattamatta – lehden käytäntöjä esimerkiksi viittaamisen suhteen. Siinä Matkailututkimus on ollut välillä ylitioliberaali. Artikkelit on päässyt läpi, vaikka viittauskäytäntö ei olekaan vastannut täysin julkaisun käytäntöjä. Jatkossa pyrimme olemaan tarkempia, mikä edellyttää parempia ohjeita.

Julkaisemme ohjeet tässäkin lehdessä, mutta ne ovat varsin suppeat. Jatkossa tilanne kuitenkin helpottuu. Suomen matkailututkimuksen seura ry. on avannut omat internet-sivut osoitteessa www.matkailututkimus.org. Sinne tulee myös oma kohtansa Matkailututkimus-lehdelle. Niinpä ohjeita voidaan päivittää aina tarvittaessa silloin kun ilmenee, että jokin asia tarvitsee tarkempia ohjeistuksia.

Toimitussihteerin ja taittajan tehtävässä kohtaa monesti myös odottamattomia ongelmia. Esimerkiksi erinäiset erikoismerkit ovat poikkeuksetta hankalia. Välillä niiden käyttö on perusteltua, välillä niitä laitetaan sen paremmin asiaa miettimättä. Sama koskee ala- ja loppuviitteitä. Usein niissä annettu informaatio olisi luontevamassa paikassa varsinaisen tekstin seassa.

Monessa julkaisussa ohjeissa käsketään lähettää artikkeli ilman tyylejä. Mitä vähemmän niitä tekstistä löytää, sitä helpompaa taittaminen on. Toisaalta esimerkiksi

kursivointi on yleisesti käytetty tehokeino, ja mikäli sitä ei ole alkuperäisessä tekstissä, ei taittaja sitä osaa laittaa. Joka tapauksessa tyylien käyttämistä kannattaa miettiä kaksi kertaa. Tehokeinoista katoaa teho jos niitä on joka kappaleessa.

Tieteellinen kirjoittaminen on taitolaji. Jos sen hallitsee, saa tutkimuksensa helpommin julkaistua. Matkailututkimus-lehti haluaa olla kehittämässä tätä jaloa taitoa tarjoamalla mahdollisuuden julkaista suomalaisten matkailututkijoiden omalla areenalla, jonne toki on pääsy myös ulkomaisilla kirjoittajilla, kuten tästäkin numerosta nähdään.

Vaasassa 2.9.2007

Antti Honkanen